

Lag

om Brottspåföljdsmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter och organisation

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens organisation, uppgifter och förvaltning.

2 §

Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter

Brottspåföljdsmyndigheten har till uppgift att övervaka dem som dömts till villkorligt fängelsestraff, att verkställa ungdomsstraff, samhällstjänst, övervakningsstraff, ovillkorligt fängelsestraff, förvandlingsstraff för böter och kombinationsstraff, att övervaka villkorligt frigivna samt att verkställa häktning. Brottspåföljdsmyndigheten ska dessutom sköta de andra uppgifter som enligt lagstiftningen ankommer på den.

3 §

Brottspåföljdsmyndighetens organisation

Brottspåföljdsmyndigheten, som hör till justitieministeriets förvaltningsområde och verkar under styrning och övervakning av justitieministeriet, är ett riksomfattande ämbetsverk vars verksamhetsområde omfattar hela landet.

Brottspåföljdsmyndigheten består av ansvarsområdet för utveckling och styrning, ansvarsområdet för klientprocesser, ansvarsområdet för förvaltnings- och stödtjänster och ansvarsområdet för operativ verksamhet. Ansvarsområdena är indelade i enheter. Närmare bestämmelser om ansvarsområdena och deras uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Inom Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet finns det brottspåföljdscentraler för verkställigheten av straff och häktning. Vid brottspåföljdscentralerna finns det byråer för samhällspåföljder, fängelser och andra enheter. Närmare bestämmelser om brottspåföljdscentralerna och deras verksamhetsområden utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om enheterna vid brottspåföljdscentralerna utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

Inom Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning finns Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, som det föreskrivs om i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral (1316/2006).

För ordnandet av hälso- och sjukvården för fångar svarar Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, som det föreskrivs om i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015).

Bestämmelser om den avvikande språkliga ställningen för enheter som svarar för verkställighet av fängelsestraff och verkställighet av häktning finns i språklagen (423/2003).

4 §

Brottspåföljdscentralernas uppgifter

En brottspåföljdscentral svarar inom sitt verksamhetsområde för verkställigheten av straff och häktning och för andra uppgifter som brottspåföljdscentralen har enligt lag eller Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. En brottspåföljdscentral svarar för lagligheten, enhetligheten och resultatens i sin verksamhet och för utvecklingen av verkställigheten av straff och häktning under styrning av Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden. En brottspåföljdscentral ska inom sitt verksamhetsområde samarbeta med andra myndigheter och andra aktörer.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska en brottspåföljdscentral även utföra de övriga uppgifter som Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden särskilt har påfört brottspåföljdscentralen. Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden kan påföra en brottspåföljdscentral en annan brottspåföljdscentralens uppgifter, om det behövs för att målen för verkställigheten av straff eller häktning ska nås, för att jämna ut arbetet, för att utnyttja tillgänglig specialkompetens eller av någon annan särskild orsak.

2 kap.

Brottspåföljdsmyndighetens ledning och avgörande av ärenden

5 §

Ledning

Brottspåföljdsmyndigheten leds av en generaldirektör.

Ett ansvarsområde inom Brottspåföljdsmyndigheten leds av en direktör för ansvarsområdet. En enhet inom ett ansvarsområde leds av en enhetschef.

En brottspåföljdscentral leds av en direktör för brottspåföljdscentralen. En byrå för samhällspåföljder, ett fängelse och andra enheter vid brottspåföljdscentralerna leds av en enhetschef.

6 §

Avgörande av ärenden

Generaldirektören avgör ärenden som gäller hela Brottspåföljdsmyndigheten, direktören för ett ansvarsområde avgör ärenden som gäller ansvarsområdet, direktören för en brottspåföljdscentral avgör ärenden som gäller brottspåföljdscentralen och en enhetschef vid en brottspåföljdscentral avgör ärenden som gäller enheten, om det inte har föreskrivits eller i Brottspåföljdsmyndighetens eller brottspåföljdscentralens arbetsordning bestämts att någon annan tjänsteman ska avgöra dem.

Generaldirektören kan i enskilda fall förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som enligt bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av en annan tjänsteman vid myndigheten. Direktören för ett ansvarsområde, direktören för en brottspåföljdscentral och en enhetschef vid en brottspåföljdscentral kan i enskilda fall förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som enligt bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av en tjänsteman som är underställd honom eller henne.

7 §

Avgörande av förvaltningsklagan som anförts hos Brottspåföljdsmyndigheten

Förvaltningsklagan som har anförts hos Brottspåföljdsmyndigheten över myndigheten eller dess tjänstemäns verksamhet avgörs av direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning eller den tjänsteman inom ansvarsområdet som bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. Klagan som har anförts över ett ansvarsområdes direktörs verksamhet avgörs av generaldirektören. Klagan som har anförts över generaldirektörens verksamhet avgörs av justitieministeriet.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

8 §

Handläggning av skadeståndsärenden som gäller Brottspåföljdsmyndigheten

Bestämmelser om handläggning av de skadeståndsärenden som gäller Brottspåföljdsmyndigheten finns i lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014).

9 §

Avgiftsbelagda prestationer i fångarbete och anstaltsförsäljning

Fångarnas arbetsprestationer är avgiftsbelagda. Priserna på prestationerna bestäms på företagsekonomiska grunder. Priserna kan dock av orsaker som hänför sig till målen för verkställigheten av straff sänkas så att de motsvarar gängse prisnivå.

Produkterna i anstaltsbutikerna är avgiftsbelagda. Priserna på produkterna motsvarar gängse prisnivå. Priserna kan dock av orsaker som hänför sig till målen för verkställigheten av straff sänkas så att de täcker åtminstone kostnaderna för anskaffning av produkten.

Fängelset beslutar om prissättningen av de prestationer som avses i 1 och 2 mom. Vid indrivning av avgifter iakttas vad som föreskrivs om indrivning av privaträttsliga fordringar. Tvister som gäller avgifter för prestationer behandlas som tvistemål vid tingsrätten.

10 §

Yttre kännetecken

Bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens emblem, tjänstedräkt och bruket av den samt om skydds- och specialkläder och tjänstetecken utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

Brottspåföljdsmyndighetens tjänstemän ska i tjänst medföra sitt tjänstetecken samt vid behov på begäran visa upp tjänstetecknet när detta är möjligt utan att tjänsteuppdraget äventyras. Närmare bestämmelser om användningen av tjänstetecknet utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

Brottspåföljdsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om skyldigheten att använda uniform och skyddskläder, om undantag från denna skyldighet, om användning av uniform och skyddskläder i den utbildning som leder till examen inom brottspåföljdsområdet, om anskaffning och lånande av uniform och skyddskläder samt om förstöring av sådana uniformer och skyddskläder som tas ur bruk.

11 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om behandling och avgörande av ärenden, om företrädande vid domstolar och andra myndigheter, om personalen, om särskilda behörighetsvillkor för tjänstemän, om behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper, om utnämning till tjänst eller tjänsteförhållande, om beviljande av tjänstledighet, om organiseringen av uppgifter verksamhetsenheterna emellan och om identitetskort.

12 §

Brottspåföljdsmyndighetens och brottspåföljdscentralernas arbetsordningar

I Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning, som fastställs av generaldirektören, bestäms det om organiseringen av arbetet vid Brottspåföljdsmyndigheten. I Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning ska det bestämmas om inrättande och nedläggning av enheter inom ansvarsområdena inom Brottspåföljdsmyndigheten, om ansvarsområdenas och deras enheters, brottspåföljdscentralernas, byråernas för samhällspåföljder och fängelsernas interna organisation, arbetsfördelning, ledning, uppgifter och organisering av uppgifterna, om tjänstemännens uppgifter, befogenhetsfördelning och ställföreträdare, om beredning och avgörande av ärenden, om ärenden som avgörs utan föredragning, om ledningsgrupper samt om andra sådana ärenden som gäller förvaltningen och som behövs för organiseringen av verksamheten, till den del det inte bestäms närmare om dessa frågor i brottspåföljdscentralernas arbetsordningar.

I brottspåföljdscentralernas arbetsordningar, som fastställs av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet, bestäms det om organiseringen av arbetet vid brottspåföljdscentralerna. I en brottspåföljdscentralens arbetsordning bestäms det om brottspåföljdscentralens och dess enheters interna uppgifter och organisering av uppgifterna, om tjänstemännens uppgifter, befogenhetsfördelning och ställföreträdare, om beredning och avgörande av ärenden samt om andra sådana frågor som gäller brottspåföljdscentralens interna förvaltning och som behövs för organiseringen av verksamheten.

4 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 september 2022.
Genom denna lag upphävs lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009), nedan *den upphävda lagen*.

14 §

Hänvisningsbestämmelse

Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, brottspåföljdsregioner och bedömningscentrum samt om direktörer för centralförvaltningsenheten, regiondirektörer, direktörer för bedömningscentrum, direktören för verkställighetsenheten, direktören för Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, direktörer för byråer för samhällspåföljder och fängelsedirektörer gäller i denna lag avsedda ansvarsområden inom Brottspåföljdsmyndigheten, enheter inom ansvarsområdena och brottspåföljdscentraler samt direktörer för ansvarsområden, direktörer för brottspåföljdscentraler och enhetschefer.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till den upphävda lagen, ska hänvisningen anses avse en hänvisning till motsvarande bestämmelse i denna lag.

15 §

Övergångsbestämmelser som gäller uppgifterna

Vid ikraftträdandet av denna lag överförs de ärenden som är anhängiga vid Brottspåföljdsmyndighetens olika verksamhetsenheter samt de avtal och förbindelser som enheterna ingått, tillsammans med de rättigheter och skyldigheter som följer av avtalen och förbindelserna, till motsvarande verksamhetsenheter enligt denna lag i enlighet med vad som i lag och förordning av statsrådet föreskrivs och i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning bestäms om uppgiftsfördelning mellan dem.

16 §

Övergångsbestämmelser som gäller personalen

Bestämmelser om personalens ställning finns i 2 kap. i statstjänstemannalagen (750/1994).
Beslut om ändring av tjänster och placering av personalen fattas före ikraftträdandet av lagen av generaldirektören eller av en annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som bestäms i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning.

Helsingfors den 1 april 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Anna-Maja Henriksson